

Institutt for psykologi

Eksamensoppgave i PSY3101 – forskningsmetode - kvalitativ

Faglig kontakt under eksamen: Hroar Klempe

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 22. mai 2017

Eksamenstid: 09:00 – 13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: ingen

Målform/språk: Bokmål

Antall sider (uten forside): 4

Antall sider vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig **2-sidig**

sort/hvit **farger**

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

Dato

Sign

Besvar én, og bare én av følgende tre oppgaver:

Oppgave 1.

Ta utgangspunkt i leserinnlegget til Benedicte Sundsbø, som er gjengitt nedenfor og drøft i hvilken grad det kan danne utgangspunktet for et aksjonsforskningsdesign.

Begrunn og skisser med utgangspunkt i innlegget:

1. En relevant problemstilling,
2. Hvordan det bør utføres og
3. Hvilke endringer som er mulig å oppnå.

Vår by er en raus by. Ikke la hatet vinne.

I dag avlyste jeg alle avtaler. Istedenfor har jeg gått rundt i byen vår og holdt hender.

BENEDICTE SUNDSBØ
Debattinnlegg i Bergens Tidende - 21. april 2017

Jeg har holdt hender og sett forbipasserende gi dem jeg holder blikk jeg heldigvis aldri selv har kjent på kroppen.

Jeg har drukket kaffe med en fortvilet mann. En fortvilet mann med et dratt ansikt som nettopp hadde pantet flasker og forteller at han fikk søppellokket slengt hardt i hodet av en forbipasserende.

Jeg har holdt rundt en kvinne som gråt i fortvilelse. Hun følte seg ikke lenger trygg i Bergen og ville reise hjem, men som mange andre eldre kvinner på gaten har hun forsørgeransvar for sine barnebarn. Derfor ville hun prøve å fortsette å bli. Hun ville aldri tilgi seg selv hvis hun ga opp, fortalte hun.

Mens hun gråt høyløyt kom det en eldre dame forbi oss som lagde grimaser og viftet med hånden like ved ansiktet til kvinnen jeg holdt inntil meg. Gråten gikk over til den type gråt hvor du hiver etter pusten. Jeg klemte henne enda tettere inntil meg, men jeg kunne ikke ta det bort.

Jeg har delt paraply med en mann som er like gammel som meg, som ble ropt «go home dog» etter. Jeg har gitt klemmer til folk som forteller at de har blitt spyttet på i løpet av dagen. Jeg har snakket med mennesker som uttrykker at nordmenn skriker noe til dem som de ikke forstår.

Jeg har gått rundt i regnet og lett etter flasker med mennesker som ikke turde å gå ute uten meg fordi de er rumenske. De har vært takknemlige. De vet at alle nordmenn ikke er slik.

Likevel er de redde. Med god grunn.

Kjære medbergensere: La oss bekjempe hatet med kjærlighet. Gi en klem. Ta med kaffe og sitt sammen i stillhet. Smil. Si hei. De små gjerninger av verdighet er det som teller nå.

Vår by er en raus by. Ikke la hatet vinne.

Oppgave 2.

Ta utgangspunkt i leserinnlegget fra «anonym mann», som er gjengitt nedenfor.

Begrunn og skisser med eksempler fra innlegget forskjeller og likheter i mulige analyseresultater ut ifra henholdsvis:

1. Tematisk innholdsanalyse og
2. Narrativ analyse

La oss ikke skape monstre

En venn jeg har kjent i flere år fortalte meg plutselig at hun var seksuelt tiltrukket av barn.

ANONYM MANN (20-ÅRENE) BERGEN

Debattinnlegg i Bergens Tidende - 21. april 2017 06:56, oppdatert 08:41

En venn jeg har kjent i mange år fortalte meg plutselig noe som forskrekket meg. Hun fortalte at hun var seksuelt tiltrukket av barn. Jeg ble sint og redd.

Dette er en person jeg har delt hemmeligheter med, følelser med, opplevelser, gleder, latter og sorg. En person jeg følte var mer familie en venn. Min første reaksjon var å angripe og skjelle henne ut. Men det angret jeg på.

Senere snakket vi sammen, og hun fortalte meg hvordan hun lider. Hun har aldri gjort noe ulovlig, og aldri så mye som sett på et barn på den måten. Hun lever med avsky for sine egne lyster, vurderer selvmord daglig og har følt seg som et monster siden hun forsto hvilke lyster hun hadde. Og hva den lysten, og den gjerningen som mange med den lysten utfører, ødelegger.

Og det er her jeg merker at mine egne meninger og holdninger gjør meg kvalm. Hvordan kan jeg hate en person for deres lyster? Noe de ikke kan noe for? En kjemisk reaksjon i hjernen, som blir utløst av noe de ikke selv kan velge? Så tenker jeg selv tilbake til den tid der jeg hatet meg selv, hvordan jeg ble kvalm av tanken på at jeg lystet etter mitt eget kjønn? Det var ikke noe jeg styrte. Jeg kunne ikke noe for at jeg som bifil var tiltrukket av gutter.

Det er ikke deres valg å være tiltrukket av barn og unge, i samme grad som det ikke er vårt valg å være tiltrukket av dem vi er tiltrukket av. Men, det er her skildringen stopper. Det er her min venn viser at hun er annerledes, at hun er sterk, der andre er svak.

Min venn står opp hver dag, i den visshet at lysten er mørk, at den er forbudt. Og det kjemper hun imot. Istedenfor å agere på det, så forstår hun at hvis det skjer, vil livet hennes bli ødelagt, og at hun ødelegger en annen sitt liv i prosessen. Og det er noe jeg ikke kan hate eller fordra. Det er noe jeg beundrer. Hvor mange av oss har den styrken? Hvor mange hadde klart det samme?

Så istedenfor å dømme min venn, har jeg nå skrevet dette. Jeg skal akseptere henne, og hjelpe henne kontrollere lystene sine. Følge henne til psykolog og være der som en støtte når det blir vanskelig å skille rett fra galt.

Den triste sannhet er at det ikke er nok fokus på slike tilfeller som dette, der vi har en person som sliter med slike lyster. Det manglende fokuset kan gi utfallet at noen blir skadet, at en ulovlig handling blir utført, at et liv blir ødelagt. Det er tabubelagt, og gjemt langt nede i en mørk kjeller. Det blir først dratt frem i lyset når det verste har skjedd.

De trenger å finne sunne utløp for frustrasjonen de føler og trygge omgivelser hvor de ikke trenger å frykte for sin egen sikkerhet. Steder de kan snakke om det, dele følelsene sine og finne styrken til å holde seg på den rette vei.

Istedenfor å kalle alle med lyster, men som ikke har gjort noe med dem, for onde, demoner og kriminelle, la oss hjelpe dem. La oss hindre at barn blir skadet.

Oppgave 3.

Ta utgangspunkt i kronikken til Anne Lindbo, som er gjengitt nedenfor.

Begrunn og skisser med eksempler fra kronikken forskjeller og likheter i mulige analyseresultater ut ifra henholdsvis:

1. Diskursiv analyse
2. Hermeneutikk og
3. Posisjoneringsteori

Den egentlige barneministeren bør være helseministeren

Nå går for alvor startskuddet for helse-Norges arbeid mot vold mot barn. Det er på tide. For vold mot barn er ikke bare politiets ansvar.

ANNE LINDBOE, barneombud og barnelege

Kronikk i VG – 24.04.2017

Visste du at vold mot barn antakeligvis koster samfunnet like mye som de fire store folkesykdommene hjerte- og karsykdommer, kreft, kroniske lungesykdommer og diabetes? Samfunnet setter inn store ressurser for å forebygge disse «fire store». Men når det kommer til vold mot barn gjør vi alt for lite før skaden først er skjedd.

Når vi samler landets helsetopper til Høynivåmøte mot vold mot barn på mandag, er dette også startskuddet for at deres arbeid mot vold mot barn starter for alvor.

De langvarige konsekvensene for barn som utsettes for vold og overgrep er ofte store, i tillegg til den smerten og traumet barn påføres der og da. Mange av barna klarer ikke å fullføre skole, de faller utenfor arbeidslivet, sliter med rus og kriminalitet, og får dårlig psykisk og fysisk helse. Som medmenneske burde landets ledere ha vanskelig for ikke å gjøre noe med dette. Som ansvarlige for økonomien bør de også være bekymret for de store utgiftene til langvarig oppfølging i helsetjenestene, justissektoren og tapte inntekter.

Det har skjedd mye i arbeidet mot vold mot barn de siste årene. Barnevernet er styrket, og det har skjedd store forbedringer innen justissektoren. Selv om det fremdeles er en vei å gå, har politiet fått økt kunnskap og økt oppmerksomhet om vold mot barn. Det er blant annet opprettet elleve barnehus hvor barn som har blitt utsatt skal få tilrettelagte avhør.

Samtidig som også helsetjenestene har økt sin oppmerksomhet om vold mot barn, gjenstår det en betydelig satsing her. Og det til tross for at helsesektoren er den viktigste, både når det gjelder å finne og følge opp barna, men aller mest når det gjelder forebygging. Det er mulig å oppdage barn i faresonen og veilede foreldrene slik at de vet at risting kan være livsfarlig, at også klapsing og psykisk vold kan gi varige mén. Når barnevernet og politiet kommer inn i bildet, har skadet allerede skjedd.

Den egentlige barneministeren bør være helseministeren. Helsedepartementet må begynne å ta vold mot barn på alvor. De må ta det samme ansvaret for å forebygge vold mot barn som de tar for å forebygge de fire store folkesykdommene. For både de menneskelige og økonomiske omkostningene er for store til at vi kan la være.

Derfor samler vi landets helsetopper til Barneombudets Høynivåmøte mot vold mot barn på Grefsenkollen i Oslo. Høynivåmøtet skal munne ut i «Grefsenerklæringen mot vold mot barn», som alle deltakerne forplikter seg til. De leverer også inn egne erklæringer som de forplikter seg til å jobbe med. Barneombudet skal være en vakthund for at deltakerne følger opp forpliktelsene sine.

Verdens helseorganisasjon (WHO) har de siste årene rettet økt oppmerksomhet mot forebygging av vold mot barn. En av innlederne på Høynivåmøtet mot vold er Dr. Dinesh Sethi, leder av WHO Europas program for forebygging av vold. Han peker særlig på samfunnets store kostnader ved ikke å gjøre noe for å forebygge vold mot barn, og viser til at kostnadene er like store som ved de fire store folkesykdommene. Sethi er redaktør for rapporten «European Report on Preventing Child Maltreatment», hvor de peker på at til tross for at arbeidet mot barnemishandling er et prioritert felt i de fleste europeiske land, har få land satt av nok og riktige ressurser til å forebygge det.

Vårt ønske er at Norge kan gå foran og vise vei i dette arbeidet, slik vi har gjort i arbeidet for barns rettigheter på andre områder tidligere. Det burde være mulig.

Helsetjenestene har en unik mulighet til å forebygge vold og på et tidlig tidspunkt oppdage barn som blir utsatt for det. De er en stor del av barnas liv, helt fra svangerskapsomsorgen og oppfølging på helsestasjonen, i skolehelsetjenesten, hos tannlege, fastlege og sykehus. Helsetjenesten har gjennom et psykisk helsetilbud også muligheten til å følge opp de barna som blir utsatt slik at de på best mulig måte får bearbeidet det som har skjedd, og dermed få en mulighet til å komme seg videre. På alle stadier i arbeidet mot vold mot barn spiller helsetjenesten en avgjørende rolle.

Det er mulig å oppdage vold tidlig, og hjelpe barna i tide. La oss gjøre det.

Sensorveiledning PSY3101 – kvalitativ metode.

Faget er lagt opp med tanke på at studentene skal få kjennskap til hovedelementene i de viktigste kvalitative metodene, som Grounded Theory, Aksjonsforskning, Narrativ analyse, diskursanalyse, Posisjoneringsteori i tillegg til innsikt i intervjuet, hermeneutikk og fenomenologi. De to sistnevnte er imidlertid presentert både som metodiske tilnærminger og som egne filosofiske retninger.

Målsettingen har videre vært å få studentene til å reflektere over metodene med tanke på hvilken vitenskapelig kunnskapsproduksjon den enkelte av dem er i stand til å generere. Metodene er derfor mer enn tekniske øvelser, og snarere å forstå som ulike rammeverk for å generere ulike typer kunnskaper.

Oppgave 1. Denne oppgaven forutsetter at studenten er i stand til å se hvordan den gitte teksten åpner opp for et aksjonsforskningsdesign. Det forutsettes at studenten presenterer en tenkt problemstilling, men likevel legger mest vekt på hvordan designet kan utarbeides. Det kreves at studenten viser hvordan designet reflekterer en opplevd problemstilling for den gruppe mennesker teksten omhandler og hvordan designet er i stand til å skape endringer i deres livssituasjon.

Oppgave 2. Denne oppgaven krever at studenten er i stand til å vurdere hvordan tematisk innholdsanalyse og narrativ analyse representerer to ulike rammeverk for kunnskapsproduksjon. Studenten må også kunne vise med eksempler fra analyser av den oppgitte teksten at de kunnskapene de ulike metodene genererer er forskjellige. Det er et pluss hvis studenten er i stand til å drøfte ulike retninger innen de to analyseformene og kan vise hvordan disse gir forskjellige resultat. Det er videre et krav at forskjellene gis en begrunnelse.

Oppgave 3. Denne oppgaven krever at studenten er i stand til å vurdere hvordan diskursiv analyse, hermeneutikk og posisjoneringsteori representerer tre ulike rammeverk for kunnskapsproduksjon. Studenten må også kunne vise med eksempler fra analyser av den oppgitte teksten at de kunnskapene de ulike metodene genererer er forskjellige. Det er et pluss hvis studenten kan redegjøre for ulike forståelser av spesielt hermeneutikk, men også av diskursiv analyse. Det er videre et krav at forskjellene gis en begrunnelse.